

Note : If you would like to view or download the entire book please go through home page of Jain eLibrary Website – www.jainelibrary.org and register your e-mail id (or sign in if previously registered).

Avashyakasutram Part-1

Folder No.	002664
Granth Name	Avashyakasutram Part-1
Author	Bhadrabahuswami
Vivrankar	Malaygiri Acharya
Publisher	Jinshasana Aradhana Trust – Mumbai
Edition	1
Year	
Pages	618

श्री आवश्यकसूत्रम् भाग-१

फोल्डर नं.	००२६६४
ग्रन्थ	श्री आवश्यकसूत्रम् भाग-१
मूल	भद्रबाहुस्वामि
विवरणकार	मलयगिरी आचार्य
प्रकाशक	जिनशासन आराधना ट्रस्ट – मुंबई
आवृत्ति	१
प्रकाशन वर्ष	
पृष्ठ	६१८

मुख्य टाईटल

प्रकाशकीय

अनुपम सहयोग

आवश्यकस्य मलयगिरीयाया वृत्तेर्भागत्रयस्य विषयानुक्रम

श्री आवश्यकसूत्रम् भाग-१

प्रयोजनाधुपन्याससाफल्यम् (वचनप्रामाण्यम्) -----	१
मङ्गचर्चा, नामादिलक्षणानि, द्रव्यमङ्गले नयचर्चा, मङ्गलोपयोगे मङ्गलता, नामादीनां भिन्नता, नामाधेकान्तनिरास । -----	२
द्रव्यार्थिकपर्यायार्थिकविचार । (मल्लवादिसिद्धसेनमते) । -----	१२
ज्ञानपञ्चकस्वरूपं (गा. १) प्रत्यक्षपरोक्षविभाग, आत्मनो ज्ञातृत्वं, ईन्द्रियाणां करणत्वेऽपि व्यवधायकता, केवले शेषज्ञानाभावसिद्धि । -----	१३
ज्ञानपञ्चकपार्थक्यसिद्धि । -----	१७

ज्ञानपञ्चकक्रमसिद्धि, एकेन्द्रिये श्रुतसिद्धि, लक्षणादिभेदैर्मतिश्रुतयोर्भेद ।-----	२०
अवग्रहदयो मतिभेदा (गा. २) (संशयादीहाया भेद) -----	२२
अवग्रहादीनां स्वरूपम । (गा. ३) व्यज्जनावग्रहे ज्ञानं, चक्षुर्मनसोरप्राप्यकारिता । -----	२३
अवग्रहादीनां कालमानम । (गा. ४) -----	२४
शब्दादीनां प्राप्ताप्रासबद्धस्पृष्टतादि (गा. ५) । (शब्दस्याप्राप्यकारितानिरास) -----	२७
शब्दस्याकाशगुणत्वमपास्तम । -----	२८
ईन्द्रियविषयाणामात्माङ्गुलमेयता प्रकाश्यप्रकाशकविषयमानभेद । -----	२९
मिश्रपराघातशब्दश्रवणम (गा. ६) । -----	३१
शब्दपुद्गलानां ग्रहणनिसर्गो, (गा. ७) । -----	३२
त्रिविधेन शरीरेण ग्रहणं भाषा च, (गा. ८) । भाषाया ग्रहणमोक्षौ, भेदाश्च (गा. ९) । -----	३४
भाषाया लोकव्याप्ति, पूरणरीतिश्च, (गा. १०-११) । (जैनसमुदघातरीत्या) न व्याप्ति । -----	३५
आभिनिधिकस्यैकार्थिकानि (गा. १२) -----	३८
सत्पदादीनि द्वाराणि (गा. १३-१४) । (सम्यकत्वे व्यवहारनिश्चयौ) । (
क्रियानिष्ठयोर्भेदाभेदौ) । (अवगाहस्पर्शनयोर्भेद) । -----	३९
अष्टाविंशतिर्भेदा । (द्रव्यक्षेत्रकालभावविचार) । श्रुतज्ञानकथनप्रतिज्ञा । (गा. १६) । -----	४४
यावदक्षरं प्रकृति, अशक्तिर्भणने । (गा. १७-१८) -----	४५
अक्षराधा भेदा, (गा. १९) (अक्षरभेदा) । अनक्षरश्रुतम (गा. २०) अङ्गानङ्गप्रविष्टविचार । -----	४६
शास्त्रलाभरीति (गा. २१) । बुद्धिगुणा (गा. २२) । श्रवणविधि (गा. २३) । अनुयोगविधि,	
(३ गा. २४) । -----	४९
अवधे प्रकृतय, गा. २५) । (यावत्प्रकृतिभणेनऽशक्ति (गा. २६) । -----	५०
अवध्यादीनि द्वाराणि (गा. २७-२८) । अवधेर्निक्षेपा, (गा. २९) । -----	५१
अवधेर्जधन्यं क्षेत्रम (गा. ३०) । -----	५२
अवधेरुत्कृष्टं क्षेत्रम, (गा. ३२) । षोढाऽग्निजीवावस्थानम, सूचिश्रेणिस्त्वादेश । -----	५३
अवधे क्षेत्रकालप्रतिबन्ध (गा. ३२-३५) । कालादि वृद्धिनियम (गा. ३६) । क्षेत्रस्य सूक्ष्मता,	
(गा. ३७) । -----	५४
अवधे प्रस्थापकनिष्ठापकौ (गा. ३८) । द्रव्यक्षेत्रवर्गणा (गा. ३९-४०) । -----	५७
गुरुलध्वादीनि द्रव्याणि (गा. ४१) । अवधेर्द्रव्यक्षेत्रादिप्रतिबन्ध, (गा. ४२-४३) । -----	६१
परमावधेर्द्रव्यादि (गा. ४४-४५) -----	६३
तिर्यङ्गनरकयोरवधि (गा. ४६-४७) -----	६४
देवानामधस्तिर्यगूर्ध्वमवधि, (गा. ४८-५१ ।) आयुर्मानेनावधि, (गा. ५२) । -----	६५
उत्कृष्टाधवधीनां गतिषु सत्ता, संस्थानं च (गा. ५३-५५) । -----	६७
आनुगामिकेतरावधी, अन्तगतादिभेदा, (गा. ५६) । -----	६८
क्षेत्रकालद्रव्यपर्यवेष्टवस्थानम, (गा. ५७-५८) -----	७०
क्षेत्रकालद्रव्यपर्यायाणां वृद्धिहानी, (गा. ५९) । -----	७१
स्पर्धकावधि, (प्रतिपात्यप्रतिपातिनौ) (गा. ६०-६१) । -----	७२

बाह्यान्तरावध्यो प्रतिपातोत्पातौ, (गा. ६२-६३) द्रव्यपर्यायप्रतिबन्ध (गा. ६४) ।	-----	७३
साकारादीनि (गा. ६५) । अवधेरबाह्या (गा. ६६) ।	-----	७४
सम्बद्धासम्बद्धा (गा. ६७) । गत्याधतिदेश । (गा. ६८) ।	-----	७५
आमशौषध्याधा (६९-७०) ।	-----	७८
वासुदेवचक्र्यर्हतां बलम, (गा. ७१-५) । (क्षीराश्रवाधा) ।	-----	७९
मनःपर्यायस्वरूपम, (गा. ७६) ।	-----	८१
केवलज्ञानस्वरूपम, (गा. ७७) ।	-----	८२
प्रज्ञापनीयभाषणं द्रव्यश्रुतता च, (गा. ७८) । (सिद्धानां १५ भेदा) ।	-----	८३
श्रुतेनाधिकार, प्रदीपददृष्टान्तोऽनुयोगे, (पीठिका), (गा. ७९) । आवश्यकनिक्षेपा		
(अगीतार्थासिङ्गस्य रत्नवणिजो ज्ञातौ, एकार्थिकानि, श्रुतनिक्षेपा,....	-----	८६
उपोदघातमङ्गलम, (गा. ८०) । द्रव्यभावतीर्थे, सुखाव्रतारादिभेदा ।	-----	९७
श्रीवीरनमस्कार, (गा. ८१) ।	-----	९९
गणधरतद्वंशवाचकवंशप्रवचनानां नमस्कार, (गा. ८२) । निर्युक्तिकथनप्रतिज्ञा, (गा. ८३) ।		
निर्युक्तिविषयवाणी शास्त्राणि । (८४-८६) ।	-----	१००
गुरुरम्परागता सामायिकनिर्युक्ति, (गा. ८७) । (द्रव्यपरम्परायां दृष्टान्त) ।	-----	१०१
निर्युक्तत्वेऽप्यर्थानां विभाषणम, (गा. ८८) । तपोनियमज्ञानवृक्ष कुसुमवृष्टिर्ग्रन्थनं च (गा.		
८९-९०) ।	-----	१०४
सूत्रकृतौ हेतव, (गा. ९१) । अर्थभाषका अर्हन्त सूत्रकृतो गणधरा, (गा. ९२) । श्रुतचरणसार		
(गा. ९३) ।	-----	१०६
अचरणस्य न मोक्ष, पोतदृष्टान्त, सापेक्षे ज्ञानक्रिये । (गा. ९४-१०३) ।	-----	१०७
क्षये केवलं, उत्कृष्टकर्मस्थितौ नैकमपि, कोटाकोट्यन्तर्लाभ । (गा. १०४-१०६) ।	-----	१११
पल्यादयो दृष्टान्ता, (गा. १०७) । (अल्पबहुबन्धचर्चा) ।	-----	११३
अनन्तानुबन्ध्यादय, (गा. १०८-१११) । अतिचारे मूलच्छेदे च हेतव, । (गा. ११२)	-----	११६
चारित्रपञ्चकम, (गा. ११३-१५) । (परिहारे २० द्वाराणि) ।	-----	११८
उपशमश्रेणि, (गा. ११६) । सूक्ष्मसम्पराय । (गा. ११७) ।	-----	१२३
कषायसामर्थ्यम, (गा. ११८-२०) ।	-----	१२५
क्षपकश्रेणि, (गा. १२१-२३) (गाथात्रयस्यासमीचीनता) ।	-----	१२६
केवलस्याशेषविषयता, (गा. १२४) । जिनप्रवचनादीनि, (गा. १२५) एकार्थिकानि, (गा.		
१२६-१२८) ।	-----	१२८
अनुयोगनिक्षेपा, ७ (गा. १२९) ।	-----	१३०
काष्ठादिदृष्टान्तैर्भाषकाधा, (गा. १२९) ।	-----	१३८
व्याख्यानविधौ गवादिदृष्टान्ता, (गा. १३३)	-----	१३९
शिष्यगुणदोषा, शैलदनाधा दृष्टान्ता (गा. १३४-६) ।	-----	१४१
उद्देशादीनि उपोदघातद्वाराणि २६ । (गा. १३७-१३८) ।	-----	१४६
उद्देशनिक्षेपा ८ (गा. १३९) । निर्देशनिक्षेपा (गा. १४०) । निर्देश नया, (गा. १४१) ।	-----	१४८

निर्गमनिक्षेपा ६, (गा. १४२) । -----	१५१
नयसारभव, (गा. १४३-४४ । १-२ मू भा.) ।-----	१५२
कुलकरवक्तव्यता, हस्तिनो नीतयश्च (गा. १४५-१६६) । ३ मू भा.) । -----	१५३
श्रीऋषभभवा, २० स्थानकानि, श्रीऋषभवक्तव्यता, अभिषेक, -----	१५७
वंशस्थापना (गा. १८५-१८६) । वृद्धि विवाह, नृपत्वं उग्राधा, आहाराधा (गा. १८७-२३०) । -----	१९२
सम्बोधनादीनि २१, लोकान्तिका, सांवत्सरिकदानं राजान कुमारश्च तपः कर्म ज्ञानक्षाणि साधुसाध्वीमानं गणधरा गणः पर्याय सर्वायु । (गा.२३१-२३५) । -----	२०१
ऋषभदीक्षा नमिचिनमी, विधाधरनिकाया १६, तापसा पारणं श्रेयांसवृत्तं पारणकानां स्थानानि दातार, (गा. ३३६-३४९) । ३७ भा.) । -----	२१५
परिव्रादकता, अवग्रहा ५, माहना, तीर्थकृच्चक्रिदशार्हत्वानि, चक्रिणो वासुदेवा, जिनान्तराणि, मरीचिमान, ऋषभनिर्वाणं, अष्टापदतीर्थ भरतकेवलं दुर्भाषणं श्रीवीरभवा । (गा. ३५०- ४५७) । -----	२३३
स्वप्ना अपहार निश्चलता अभिग्रह जन्म नाम भीषणं लेखशाला विवाह प्रियदर्शना दानं लोकान्तिका, दीक्षामह (गा. ४५८-५४२) । ४६-११४ भा । ... -----	२५२
श्रीआवश्यकसूत्रम् भाग-२	
समवसरणादीनि द्वाराणि, करणनियममानियमौ देवविधि, देशनाकाल प्रतिबिम्बानि पर्षद सामायिकप्रतिपत्ति तीर्थप्रणाम परमरूपादि संशयच्छेद वृत्तिदानं बलि गणधरदेशना (गा. ५४३-५९०) ... । -----	३०१
गणधराणां नामानि, संशया, परिवार, ईन्द्रभूत्युक्ति, (१२१-१२६) भा.)-----	३११
संशया तदपगमा, (६४१ । १३२ भा.) । -----	३१२
गणधराणां जन्मभूमिनक्षत्रगोत्रपर्यायायुर्जानमोक्षतपांसि, (गा.६५९) । -----	३३७
एकादशधा काल चेतनाचेतनस्थिति अद्धाकालभेदा, यथायुष्ककाल, (गा. ६६४) । -----	३४०
उपक्रमकाले ईच्छाकाराधा सामाचार्य, ईच्छाकार, (गा. ६८१) । मिथ्याकार (६८७) तथाकार, (गा. ६९०) । आवश्यकी (६९४) नैषेधिकी (६९६) (१३ १३५-१३६ भा., आपृच्छाधा (गा. ६९७) । उपसम्पत् (गा. ७०२) । -----	३४१
प्रमार्जननिषधाक्षकृतिकर्मादीनि (गा. ७१७ । १३७ भा) (हा. १२३) । चारित्रोपसम्पत्, (गा. ७२३ । -----	३५१
अध्यवसानाधा आयुष्कोपक्रमा, भये सोमिलकथा, दण्डादयो निमित्ते, प्रशस्ताप्रशस्तदेशकालौ, प्रमाणकाल, भावे भङ्गा । (गा. ७३५) । -----	३५५
पुरुषनिक्षेपा १०, कारणनिक्षेपा ४, तद्रव्यान्यद्रव्ये निमित्तनिमित्तिनौ, समवाय्यसमवायिनौ कर्जादि, भावेऽसंयमादि, प्रवृत्तितोऽशरीरत्वान्तं, प्रत्ययेऽवध्यादि लक्षणं १२ सदृशसामान्यादि श्रद्धानादि वा, (गा. ७५३) । -----	३६३
मूलनया, स्यात्पदं, अवधारणविधि, दिहम्बरीयमतसमीक्षा । -----	३६९
नैगमलक्षणं, (भिन्नसामान्यनिरास), सङ्गहव्यवहारर्जुसूत्रशब्दसमभिरुद्वैवम्भूतलक्षणानि, प्रस्थकवसतिप्रदेश दृष्टान्ता, प्रभेदवत्त्वं । -----	३७१

वज्रस्वामिवृत्ते शालमाहाशालौ कौण्डिन्यादयस्तापसा पुण्डरीककण्डरीकौ दीक्षा साध्व्युपाश्रयावस्थिति, उत्सारकल्प (गा. ७७२) । ... -----	३८३
आर्यरक्षितवृत्ते स्वर्णनन्दी पञ्चशैल ईङ्गिनी जीवत्स्वामी प्रभावती गान्धार गुटिकाशतं युद्धं पर्युषणोपवास (गा. १२४ मू. भा) । मथुरायां शक्रागम, गोष्ठामाहिलवृत्तं, (गा. ७७७) । -----	३९१
निह्नुवाधिकार, १ (१२५-१२६ भा.) २ (१२७-१२८) ३ (१२९-१३०) ४ (१३१-१३२) ५ (१३३- १३४) ६ (१३५-१४०) ७ (१४१-१४४) । ४०१ बोटिकानिरास (सविस्तरं) (१४५-१४८ भा. । दोषद्वयादि ७८८ । .. -----	४१८
अनुमते तप संयमादि, सामायिकस्यात्मादि लक्षणं, (गा. १४९-१५५) । -----	४२८
व्रतानां द्रव्येष्ववतार, द्रव्यपर्यायापेक्षया सामायिकं । -----	४३१
सामायिकस्य भेदा सम्यत्तवादीनां भेदा (१५० भा.) गा. ७९५ । -----	४३३
सन्निहितात्मादे सामायिकम, (गा. ८०३) । -----	४३५
सामायिकप्रासिहेतुक्षेत्रदिक्कालगत्यादीनि द्वाराणि अलङ्कारादिद्वारान्तानि, दिग्निक्षेप, (गा. ८२९) । -----	४३६
श्रीआवश्यकसूत्रम् भाग-३	
द्रव्यपर्यायव्यापिताविचार, (गा. ८३०) । -----	४५१
मनुजत्वादीनां दौर्लभ्ये चोल्लकादयो दृष्टान्ता, (गा. ८४०) ।-----	४५१
आलस्याधा धर्मविध्वन्हेतव, यानावरणादिरूपकम, (गा. ८४३) । -----	४५५
दृष्टानुभवादौ सम्यक्तवं, (आनन्दादिश्रावकचरित्राणि) (गा. ८४४) । -----	४५६
वल्कलचीरिवृत्तम । -----	४५७
अनुकम्पाधा हेतव तदृष्टान्ताश्च वैधादय, अभ्युत्थानादय, (गा. ८४९) । -----	४६०
कालमानं, प्रतिपधमानादय, अन्तरं, अविरहविरहौ आकर्षा स्पर्शना भाग पर्याया, दमगन्ताधा दृष्टान्ता (गा. ८७९) । -----	४६९
ईत्युपोदघातनिर्युक्ति ।	
सूत्रस्य दोषा गुणा सूत्रस्पर्शिकनिर्युक्तिनयानां सममनुगम, (गा. ८८६) ।-----	४८२
उत्पत्त्यादिफलान्तं नमस्कारे, समुत्थानवाचनालब्धित स्वामी निक्षेपास्तेषु नया किमादिषटपथा सत्पदादि नवपथा च निरूपणं वस्तूनि आरोपणाधा प्रकृत्याधा, मार्गाधा हेतव (गा. ९०३) । -----	४८५
देशकनिर्यामकमहागोपत्वानि, (गा. ९२७) । -----	४९४
रागद्वेषकषायेन्द्रियाणां भेदा स्वरूपं दृष्टान्ताश्च, (गा. ९२८) । -----	४९७
परीषहस्वरूपं, उपसर्गाणां स्वरूपं दृष्टान्ताश्च । -----	५०८
अनेकधाऽर्हन्निरुक्तय, कर्मसिद्ध, (गा. ९२९) । शिल्पसिद्ध । (गा. ९३०) । विधासिद्ध, (गा. ९३१-२) । मन्त्रे (३३) योगे (३४) आगमार्थयो (गा. ३५) यात्रायां (३६) -----	५११
बुद्धिसिद्धस्वरूपं बुद्धेर्भेदा, औत्पत्तिक्या लक्षणं दृष्टान्ताश्च, (गा. ९४४) । -----	५१६
वैनयिक्या लक्षणं तददृष्टान्ताश्च (गा. ९४५) । -----	५२३

कर्मजाया लक्षणं तददृष्टान्ताश्च, (गा. ९४६) ।	५२६
पारिणामिक्या लक्षणं तददृष्टान्ताश्च, (गा. ९५१) ।	५२७
तपः कर्मक्षयसिद्धौ सिद्धस्वरूपं समुदघात शैलेशी शाटीदृष्टान्त पूर्वप्रयोगादय लोकाग्रप्रतिष्ठितत्वादि ईषत्प्राग्भारा अवगाहना संस्थानं देशप्रदेशस्पर्शना सिद्धानां लक्षणं सुखं च पर्याया, नमस्कारफलम्, (गा. ९९२) । ५३४ आचार्यनिक्षेपादि, (ग ९९९) ...	५४९
उपाध्यायनिक्षेपादि, (गा. १००७ । भा. १५१) साधुनिक्षेपादि, (गा. १०१७) उपसंहार, संक्षेपविस्तारचर्चा (गा. १०२०) ।	५५०
क्रमद्वारं प्रयोजनफले त्रिदंड्यादयो दृष्टान्ता, (गा. १०२५) ।	५५३
सम्बन्ध सामायिकसूत्रं च सव्याख्यानं, निक्षेप्यपदानि, (गा. १०२९) ।	५५४
नामादिकरणानि, (भा. १५२-१७४) । क्षेत्रकालकरणानि, भावेऽत्र श्रुतबद्धानिशीथाख्यानि, (गा. १०३६) । नोश्रुतकरणम्, (गा. १०३९) ।	५५८
कृताकृतादिद्वारासप्तकम्, (उद्दिष्टोपदेशादिषु) । आलोचनाया नया, (गा. १०४० । १७५-१८३ भा.) ।	५६५
देशसरवघातिघाते सामायिकं, (गा. १०४१) ।	५७२
भयनिक्षेपा, अन्तं षोढा, (१८४-१८५ भा.) ।	५७२
सामायिकसूत्रस्यार्थ, सामायिकैकार्था निक्षेपा एषाम्, (गा. १०४५) ।	५७४
सामायिकस्य पर्याया, कर्तृकर्मकरणविचार, आत्मा का रक, (गा. १०४९) ।	५७५
सर्वस्य निक्षेपा, (गा. १०५०) । देशसर्वादि, (गा. १८६-१८९ भा.) ।	५७६
सावधार्थ, (गा. १०५१) । द्रव्यभावयोग (गा. १०५३) ।	५७८
प्रत्याख्याने द्रव्यादिभेदा, (गा. १०५४) । यावच्छब्दार्थ, (गा. १०५५) ।	५७९
जीवितनिक्षेपा, (गा. १०५६ । १८९-१९० भा.) ।	५८०
प्रत्याख्याने १४७ भङ्गा (गा. १०५७) । त्रिकालग्रहणम्, (गा. १०५८) ।	५८१
त्रिविधादेरपुनरुक्तता, (गा. १०५९) ।	५८३
द्रव्यभावप्रतिक्रमणोदाहरणे, (गा. १०६०) । निन्दागर्हयो, (१०६१-१०६२) ।	५८४
ज्ञानक्रियानयवक्तव्यता, (गा. १०६५-१०६७) ।	५८६
ईति सामायिकाध्ययनम् अध्ययनसम्बन्ध, चतुर्विंशत्योदेर्निक्षेपा, (गा. १०६८) । चतुर्विंशते, (गा. १९२ भा.) स्तवस्य, (गा. १९३) । भावस्तवमहता, (गा. १९४-१९५) । कूपदृष्टान्तो द्वये, (गा. १९६ भा.) ।	५८८
लोगस्स सूत्रव्याख्या ।	५९१
लोकनिक्षेपा ८ (गा. १०६९) जीवाजीवनित्यत्वादि, कालभवभावपर्यवलोका, (गा. १९७-२०५) ।	५९२
लोकपर्याया, उधोतनिक्षेपा ४, (गा. १०७४) ।	५९४
धर्मनिक्षेपा, ४ (गा. १०७५-६) । तीर्थनिक्षेपा ४, त्रिस्थव्यर्थाधा पर्याया (गा. १०८१) ।	५९५
करनिक्षेपा ६, द्रव्यकरा १८ प्रशस्तभावकर, गा. १०८२-७) ।	५९६
अर्हत्कीर्तनचतुर्विंशतिकेवलिपदानि (गा. १०८९-९१) । चालनासमाधी ।	५९७

